

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ**

**ЛЕКЦІЯ
ОСНОВНІ МАТЕРІАЛИ
В ОРТОПЕДИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ**

ДОЦЕНТ ЯРКОВИЙ В.В.

План

**1 КЛАСИФІКАЦІЯ МАТЕРІАЛІВ, ЯКІ
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОРТОПЕДИЧНІЙ
СТОМАТОЛОГІЇ;**

**2 ХАРАКТЕРИСТИКА ДОПОМІЖНИХ МАТЕРІАЛІВ;
ВІДТИСКНІ МАТЕРІАЛИ;
МОДЕЛЮВАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ;
ЛЕГКОПЛАВКІ СПЛАВИ;
ПРИПОЇ;
ФЛЮСИ;
ВІДБІЛИ;**

3 ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ МАТЕРІАЛІВ

Основні матеріали

**ОСНОВНІ МАТЕРІАЛИ - ЦЕ ТІ,
З ЯКИХ ВИГОТОВЛЯЮТЬ ЗУБНІ ПРОТЕЗИ.
ЦЕ МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСИ, КЕРАМІЧНІ МАСИ.**

ВИМОГИ ДО ОСНОВНИХ МАТЕРІАЛІВ:

- 1. НЕШКІДЛИВІ, ХІМІЧНО ІНЕРТНІ В
ПОРОЖНИНІ РОТА;**
- 2. МЕХАНІЧНО МІЦНІ З НЕОБХІДНИМИ
ЕЛАСТИЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ;**
- 4. МАТИ ДОБРІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ
(ПРИ ШТАМПУВАННЯ, ЛИТТІ, ПАЯННІ);**
- 6. НЕ МАТИ СМАКУ І ЗАПАХУ;**
- 7. МЕТАЛИ СТІЙКІ ДО КОРОЗІЇ**

МЕТАЛИ І СПЛАВИ.

ЗОЛОТО - МЕТАЛ СВІТЛО-ЖОВТОГО
КОЛЬОРУ З ХАРАКТЕРНИМ
МЕТАЛЕВИМ БЛИСКОМ. ЩІЛЬНІСТЬ
 $19,3 \text{ г/см}^3$, $T_{\text{пл.}} 1064^\circ\text{C}$, $T 2550^\circ\text{C}$,
УСАДКА 1,2%, ТВЕРДІСТЬ ПО БРІНЕЛЛЮ
 $18,5 \text{ кгс/мм}^2$.

В ОРТОПЕДІЇ ВИКОРИСТОВУЮТЬ
СПЛАВИ ЗОЛОТА:

- **916** ПРОБА
- **900** ПРОБА
- **750** ПРОБА

СРІБНО-ПАЛАДІЄВИЙ СПЛАВ (СПС).

ВЛАСТИВОСТІ:
СПС МАЮТЬ ТПЛ.- 1100-
1200°C, ТВЕРДІСТЬ ПО
БРІНЕЛЛЮ 60-65
КГС/ММ², ЩІЛЬНІСТЬ 10-
11

СПЛАВ ПД-250 -для мшк.

СПЛАВ ПД-190- для ЛИТИХ
НЕЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ.

СПЛАВ ПД-150- для ВКЛАДОК.

СПЛАВ ПД-140- для ЗАЛИВКИ
ВСЕРЕДИНУ КОРОНКИ НА РІЖУЧИЙ
КРАЙ І ЖУВАЛЬНУ ПОВЕРХНЮ.

НЕРЖАВІЮЧІ СТАЛІ

СТАЛЬ - ЦЕ СПЛАВ ЗАЛІЗА З ВУГЛЕЦЕМ. МАЮТЬ ВИСОКУ МІЦНІСТЬ, ХОРОШІ ФІЗИЧНІ ЯКОСТІ: ТВЕРДІСТЬ, КОВКІСТЬ, В'ЯЗКІСТЬ, ПРУЖНІСТЬ

СТАЛЬ МАРКИ 1Х18Н9- ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ НЕЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ: МШК ТА ЛИТИХ ЗУБІВ.

СТАЛЬ МАРКИ 20Х18Н9Т ФАБРИЧНИМ СПОСОБОМ ВИГОТОВЛЯЮТЬСЯ:

- СТАНДАРТНІ ГІЛЬЗИ ДЛЯ ШТАМПУВАНИХ КОРОНОК;
- КЛАММЕРНОГО ДРОТУ КРУГЛОГО ПЕРЕТИНУ;
- ЕЛАСТИЧНІ НЕРЖАВІЮЧІ МАТРИЦІ ДЛЯ КОНТУРНИХ ПЛОМБ.

СТАЛЬ МАРКИ 25Х18Н102С ФАБРИЧНИМ СПОСОБОМ ВИГОТОВЛЯЮТЬСЯ:

- ШТУЧНІ ЗУБИ ДЛЯ ПАЯНИХ МОСТОПОДІБНИХ ПРОТЕЗІВ;
- СТАЛЕВІ КАРКАСИ ДЛЯ МОСТОВИДНИХ ПРОТЕЗІВ З ПОДАЛЬШИМ ОБЛИЦЮВАННЯМ;
- ДРІТ ДІАМЕТРОМ ВІД 0,6 ДО 2,0 ММ

ПЛАСТМАСИ

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ:

- 1) ДЛЯ БАЗИСІВ;
- 2) ДЛЯ М'ЯКИХ БАЗИСНИХ ПІДКЛАДОК;
- 3) ДЛЯ ПЕРЕБАЗУВАННЯ І ЛАГОДЖЕННЯ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗІВ;
- 4) САМОТВЕРДІЮЧИЙ МАТЕРІАЛИ, ДЛЯ ОРТОДОНТИЧНИХ АПАРАТІВ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ОРТОПЕДІЇ.

ВИМОГИ:

- 1) ВОЛОДІТИ ДОСТАТНЬОЮ МІЦНІСТЮ І ТВЕРДІСТЮ ПРИ ЖУВАЛЬНОМУ ТИСКУ НА ПРОТЕЗ;
- 2) МІЦНО З'ЄДНУВАТИСЯ З ШТУЧНИМИ ЗУБАМИ;
- 3) НЕ ДЕФОРМУВАТИСЯ І НЕ ЗМІНЮВАТИ ОБ'ЄМ В ПРОЦЕСІ ВИГОТОВЛЕННЯ ПРОТЕЗА;
- 4) НЕ РОЗЧИНЯТИСЯ В СЛИНІ;
- 5) ЗБЕРІГАТИ ПОСТІЙНИЙ ОБ'ЄМ ПРИ ЗМІНІ ТЕМПЕРАТУРИ В ПОРОЖНИНІ РОТА;
- 6) ДОБРЕ ШЛІФУВАТИСЯ І ПОЛІРУВАТИСЯ, ЗБЕРІГАТИ ГЛАДКУ ПОВЕРХНЮ;
- 7) НЕ ЗМІНЮВАТИ ЗАБАРВЛЕННЯ ПІД ВПЛИВОМ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА;
- 8) ПІДДАВАТИСЯ РЕМОНТУ В РАЗІ ПОЛОМКИ;
- 9) НЕ ДРАТУВАТИ СЛИЗОВУ ОБОЛОНКУ ПОРОЖНИНИ РОТА;
- 10) НЕ МАТИ СМАКУ І ЗАПАХУ;
- 11) ВІДПОВІДАТИ ЗАБАРВЛЕННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА;

АКРИЛОВІ ПЛАСТМАСИ

**ЕТАКРИЛ(АКР-15) - ПЛАСТМАСА,
ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ БАЗИСІВ
ПЛАСТИНКОВИХ ПРОТЕЗІВ І
АПАРАТІВ.**

**ФТОРАКС - АКРИЛОВИЙ
СОПОЛІМЕР, ДО СКЛАДУ ЯКОГО
ВХОДИТЬ ФТОРВМІСНИЙ
КАУЧУК. ВИКОРИСТОВУЮТЬ
ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ БАЗИСІВ
ПЛАСТИНКОВИХ ПРОТЕЗІВ**

Висновок

НА ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС ПРОМИСЛОВІСТЬ ВИПУСКАЄ РІЗНОМАНІТНІ ЗА ХІМІЧНИМ СКЛАДОМ І ВЛАСТИВОСТЯМИ СТОМАТОЛОГІЧНІ ПЛАСТМАСИ, СПЛАВИ МЕТАЛІВ ТА КЕРАМІЧНІ МАСИ. ЦІ МАТЕРІАЛИ МАЮТЬ СВОЇ ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ, ЩО ДОЗВОЛЯЄ ЛІКАРЮ МАТИ ВИБІР У ЗАСТОСОВУВАННІ ЇХ У РІЗНИХ КЛІНІЧНИХ ВИПАДКАХ. ВІДОМО, ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ МАТЕРІАЛУ, ПРИДАТНОГО ДЛЯ ВСІХ ВИДІВ ОРТОПЕДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ. ТОМУ, МАЮЧИ У СВОЄМУ РОЗПОРЯДЖЕННІ ВЕЛИКИЙ АСОРТИМЕНТ ОСНОВНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ, НЕОБХІДНО ЗНАТИ ЇХ СКЛАД І ВЛАСТИВОСТІ, ЩОБ ВИБРАТИ ТІ З НИХ, ЯКІ КРАЩЕ УСЬОГО ВІДПОВІДАЮТЬ ПОСТАВЛЕНИМ ЗАВДАННЯМ ОРТОПЕДИЧНОГО ЛІКУВАННЯ. ВІД ЦЬОГО, В ЗНАЧНІЙ МІРІ, БУДУТЬ ЗАЛЕЖАТИ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕНОГО ПРОТЕЗУВАННЯ.

Література

• ОСНОВНА:

- АБОЛМАСОВ Н.Г., АБОЛМАСОВ Н.Н., БЫЧКОВ В.А., АЛЬ-ХАКИМ А. ОРТОПЕДИЧЕСКАЯ СТОМАТОЛОГИЯ, СГМА, 2000.-576 С.
- КОНОВАЛОВА.П., КУРЯКИНА Н.В., МИТИН Н.Е. ФАНТОМНЫЙ КУРС ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ / ПОД РЕД. ПРОФ. Н.В. ТРЕЗУБОВА. - М.: МЕДИЦИНСКАЯ КНИГА; Н.НОВГОРОД: ИЗД-ВО НГМА, 1999. - 344 С.
- ШИЛОВА Г.Б., ПОЧТАРЬОВ А.А., КОРОЛЬ М.Д. ПРАКТИКУМ З ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ.- ПОЛТАВА, 1995.- 140 С.
- 4. НАПАДОВ М.А., САПОЖНИКОВ А.Л., ГЕРНЕР М.М. МАТЕРИАЛЫ ДЛЯ ПРОТЕЗИРОВАНИЯ В СТОМАТОЛОГИИ. – КИЕВ: ИЗД-ВО “ЗДОРОВ’Я”, 1978.-
- 5. ЖУЛЕВ Е.Н. МАТЕРИАЛОВЕДЕНИЕ В ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ.- Н.НОВГОРОД: ИЗД-ВО НГМА, 1997.- 136 С

• ДОДАТКОВА:

- 1.КОРОЛЬ М.Д., КОРОБЕЙНИКОВ Л.С., ОДЖУБЕЙСЬКА О.Д., РАМУСЬ М.О.,КІНДІЙ Д.Д. ТА ІН. ПРАКТИКУМ З ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ. ЧАСТИНА ІІІ. ПОЛТАВА: ІВА “АСТРЕЯ“.-2006.- 95 С.
- 2. МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО У СТОМАТОЛОГІЇ. ПІД ЗАГ. РЕД. ПРОФ. М.Д. КОРОЛЯ. НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ.- ВІННИЦЯ: НОВА КНИГА. 2008.-240 С.

Дякую за увагу!

